

Zeker zijn, van betaalbaar wonen,
werk en goede zorg!

Verkiezingsprogramma PvdA De Bilt
2018-2022

Vastgesteld in de Ledenvergadering PvdA De Bilt op 15 november 2017

Inhoudsopgave

Aan de inwoners van Bilthoven, De Bilt, Hollandsche Rading, Groenekan, Maartensdijk en Westbroek.

Hoofdstuk 1	Betaalbaar wonen
Hoofdstuk 2	Werk en Inkomen
Hoofdstuk 3	De WMO – lokale zorg
Hoofdstuk 4	Ouderenbeleid
Hoofdstuk 5	Jeugdzorg en kwetsbare jongeren – lokale zorg
Hoofdstuk 6	Jeugd en Onderwijs
Hoofdstuk 7	Sociale veiligheid kinderen
Hoofdstuk 8	Vrijwilligers- en subsidiebeleid
Hoofdstuk 9	Sport
Hoofdstuk 10	Cultuur
Hoofdstuk 11	Leefbare wijken en veiligheid
Hoofdstuk 12	Verkeer en Vervoer
Hoofdstuk 13	Naar een realistisch duurzaamheidsbeleid
Hoofdstuk 14	Economie
Hoofdstuk 15	Betrokkenheid inwoners, dienstverlening en gemeentelijke organisatie
Hoofdstuk 16	Financieel fundament

Aan de inwoners van Bilthoven, De Bilt, Hollandsche Rading, Groenekan, Maartensdijk en Westbroek,

Aan wie vertrouwt u uw gemeente toe?

Binnenkort mag u uw gemeenteraad weer kiezen.

Samen met duizenden andere stemmers bepaalt u hoe de gemeenteraad er vanaf 2018 uit zal zien. U bepaalt wie de 27 leden van onze raad zullen worden, de PvdA hoopt dat u voor ons kiest omdat wij goede, concrete voorstellen hebben en omdat wij de afgelopen 4 jaar hier al zichtbaar mee aan de slag zijn geweest.

Voor u ligt ons verkiezingsprogramma dat tot stand kwam met inspraak van zo'n 200 verenigingen, maatschappelijke instellingen en geïnteresseerde inwoners. Wij denken dat u zich er wel in herkent.

Zeker zijn van een goed en betaalbaar huis

Een van de grootste problemen in onze gemeente is dat veel mensen geen goed en betaalbaar huis kunnen vinden. Dat raakt ons allemaal. Jongeren willen graag starten op de woonmarkt en ouderen zouden wel willen verhuizen naar een geschikt appartement.

De PvdA wil dan ook dat er flink gebouwd wordt in onze gemeente. Een fijne woning is een zekerheid die wij iedereen toewensen. Om daarvoor te zorgen moeten we niet pappen en nathouden, maar actie ondernemen en bouwen, ook als dat alleen maar buiten de bebouwde kom kan.

De PvdA maakt zich daarom sterk voor een nieuwe woonwijk met minimaal 750 huur- en maximaal 1250 koopwoningen. Daardoor worden de wachtlijsten korter. Als we nu doorpakken weten we zeker dat wij en onze kinderen in de toekomst wel een fijne en betaalbare woning kunnen vinden in onze eigen gemeente.

Zeker zijn, stem PvdA voor

goede zorg dichtbij in de buurt;
zwemles voor ieder kind;
een toekomst zonder schulden;

lagere eigen bijdrages in de zorg;
sport voor ieder kind;
goede meesters en juffen voor de klas.

Krischan Hagedoorn, lijsttrekker

Geert Slot, voorzitter

PvdA, afdeling Gemeente De Bilt

1. Betaalbaar wonen

De woningmarkt is overspannen. Zeker in De Bilt en de regio Utrecht. Biltenaren die op zoek zijn naar een sociale huurwoning wachten gemiddeld 9 jaar! Veel ouderen willen naar een appartement maar die zijn er te weinig. Zij houden zo eengezinswoningen “bezet”. Veel tweeverdieners willen hun huurwoning verlaten maar kunnen geen betaalbare koopwoning vinden. Deze “scheefhuurders” veroorzaken zo ongewild krapte aan betaalbare (sociale) huurwoningen. Bovendien zien we dat De Bilt vergrijsd en dat jonge gezinnen maar moeilijk een woning vinden. Dat vinden wij onwenselijk. De Biltse woningmarkt houdt zichzelf gegijzeld en wij willen dat doorbreken en zijn toe aan een fundamentele heroverweging.

Onze speerpunten zijn:

- een forse uitbreiding van het aantal woningen, zowel voor de lagere als de middeninkomens (sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen), voor ouderen (huur en koop appartementen) en voor gezinnen (betaalbare koop en huur). Hiermee bereiken we dat we tegemoet kunnen komen aan een deel van de nijpende vraag.
- bevorderen van de doorstroom van ouderen naar appartementen en het aanmoedigen van scheefhuurders om hun te goedkope huurwoning te verruilen voor een woning die past bij hun inkomen. Hiermee bereiken we dat woningen vrij komen voor anderen.
- in het bijzonder willen we De Bilt aantrekkelijker maken voor jonge gezinnen. Dat doen we door woningen bij te bouwen, maar ook door te investeren in voorzieningen. Op deze manier hopen we te bereiken dat er een goede mix van jongeren en ouderen in onze gemeente wonen.
- ten slotte vinden wij het belangrijk dat vastgehouden wordt aan het renoveren van huurwijken. Hiermee willen we bereiken dat ook mensen met een kleine beurs in een moderne woning kunnen wonen, zoals in het Heemstrakwartier.

Concrete voorstellen:

- we onderzoeken de mogelijkheid een grote woonwijk van maximaal 2.000 woningen te ontwikkelen. Deze nieuwe wijk moet het mogelijk maken deels in de woonbehoefte te voorzien en de doorstroming van ouderen en scheefhuurders op gang te brengen. Uitgangspunt is dat er minimaal 450 sociale huurwoningen en minimaal 300 middenhuurwoningen bij komen en dat er ruimte zal zijn voor

betaalbare koopwoningen. In alle segmenten is een substantieel deel van de woningen levensloopbestendig. Deze woningen worden gerealiseerd door SSW zodat het eenvoudiger is de beoogde doorstroming op gang te brengen.

- op de Schapenweide realiseren wij een tweede, kleinere woonwijk, bij voorkeur een ecologische woonwijk. In het geval het Rijk hier niet aan meewerkt en/of er gekozen wordt voor bedrijvigheid in het kader van de Life Science As dan willen we dit “uitruilen” voor een andere locatie waar deze wijk wel mogelijk is.
- in regionaal verband leggen we nadrukkelijk de doelstelling neer dat het aantal woningen moet toenemen om in de groeiende woonvraag te voorzien. Alleen op deze manier kan de spanning op de Biltse woningmarkt afnemen.
- in zijn algemeenheid bevorderen we de bouw van betaalbare woningen. Dat kan in de eerste plaats door lagere gemeentelijke grondprijzen te hanteren dan nu het geval is. Het geld verdienen met grondverkoop wordt daarmee minder belangrijk dat het realiseren van betaalbare woningen. Denk daarbij ook aan “goed-huurwoningen” die minder dan 550 euro per maand kosten en die op initiatief van de PvdA De Bilt in onze gemeente gebouwd worden.
- het realiseren van middenhuurwoningen vereist dat gegarandeerd kan worden dat de huur tussen de 710,- en 1.000,- euro blijft. Sinds kort kan dat vastgelegd worden in het bestemmingsplan. Hiermee voorkomen wij dat deze huren “ongemerkt” fors stijgen en deze woningen alsnog weer onbereikbaar worden voor de mensen waarvoor ze bedoeld zijn.
- voor het bevorderen van doorstroming van “scheefhuurders” zijn we bereid hiervoor een vorm van “verhuispremie” beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld een tijdelijke huurverlaging van de nieuwe woning die zij betrekken of een bijdrage in de verhuiskosten. De PvdA wil deze kosten bij uitzondering delen met SSW. Ook stellen we een seniorenmakelaar aan die ouderen helpt om door te stromen.
- we maken afspraken met SSW over de renovatie van hun huurwijken en over het bevorderen van doorstroming van ouderen en scheefhuurders. Wij willen dat de gemeente dit proces ondersteunt en mede mogelijk maakt. Ook maken we afspraken over het aanpassen van woningen en appartementen zodat mensen zo lang als zij dat willen en kunnen, zelfstandig kunnen blijven wonen.
- indien de gelegenheid zich voor doet, realiseren we vormen van groepswonen omdat hier behoefte aan is en omdat deze woonvormen “samenredzaamheid” mogelijk maken.

2. Werk en Inkomen

De PvdA De Bilt staat voor een sociaal en ruimhartig minimabeleid in brede zin. Mensen die het moeilijk hebben, moeten er van op aan kunnen dat de gemeente er voor hen is en hen niet in de kou laat staan. Er zijn nog teveel mensen bezig met hun hoofd boven het water te houden. Wie het niet redt, kan wat ons betreft rekenen op steun van de gemeente.

Wij willen ook mensen aanmoedigen en helpen (vrijwilligers)werk aan te nemen, wij wijzen mensen op hun eigen verantwoordelijkheid en we bestrijden het misbruik van voorzieningen.

De PvdA De Bilt benadrukt het belang van werk – of dat nu betaald of onbetaald is – en wil dat de gemeente prioriteit stelt bij het werk voor jongeren en voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Speerpunten:

- wij zijn bereid buiten gebaande paden te treden om vrijwilligerswerk, betaald werk, participatiebanen, stageplekken en werkervaringsplekken te realiseren voor jongeren, statushouders en voor andere mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Wij willen dat daar binnen de mogelijkheden van de gemeente De Bilt volop op wordt ingezet.
- het armoedebelief richt zich allereerst op kinderen die in armoede opgroeien. Het is in onze ogen onacceptabel dat de situatie waarin iemand geboren wordt en opgroeit bepalend is voor zijn of haar toekomst. Wij willen voorkomen dat deze kinderen in hun ontwikkeling beperkt worden.
- daarnaast hebben we ook oog voor werkenden met een laag inkomen en alleenstaanden met een uitkering. Deze groepen hebben het relatief moeilijk omdat ze vaak niet in aanmerking komen voor toeslagen en tegemoetkomingen.
- schuldhelpverlening is voor iedereen die dat nodig heeft beschikbaar. Wij willen voorkomen dat mensen onnodig verder in de problemen komen. Sterker nog, wij willen inzetten op vroegtijdige signalering zodat mensen überhaupt niet in de (problematische) schulden komen.
- de gemeente communiceert begrijpelijk en snel over regelingen waar mensen recht op hebben. Wij willen niet dat minima geen gebruik maken van voorzieningen omdat ze deze niet kennen of begrijpen.

Concrete voorstellen:

- er komt een “lokaal offensief werkgelegenheid” specifiek gericht op met name jongeren, statushouders en andere mensen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Het offensief richt zich op het realiseren van vrijwilligerswerk, betaald werk, werkervaringsplekken, stageplekken en participatiebanen. We zoeken de samenwerking met de Biltse samenleving – bijvoorbeeld het lokale bedrijfsleven, scholen, sportverenigingen en instellingen – om er voor te zorgen dat we de doelgroep een passend aanbod kunnen doen. We willen hiermee bereiken dat mensen werkervaring op kunnen doen om vervolgens meer kans te krijgen op een reguliere betaalde baan. Er zijn vele succesvolle voorbeelden bij andere gemeenten die durfden te experimenteren en buiten de gebaande paden dachten. Dat willen wij ook.
- we willen dat de Biltse statushouders de kans krijgen om goed te integreren in onze samenleving – bijvoorbeeld door extra werkervarings- en stageplekken te creëren. Indien nodig ondersteunen we instellingen zoals steunpunt vluchtelingen die hierin een belangrijke rol spelen met extra geld en middelen.
- 10 % van het werk waar de gemeente opdrachtgever van is, wordt omgezet in zogenaamd *social return*: het bedrijf dat de opdracht krijgt, besteedt op de één of andere manier dit deel op een sociale manier; bijvoorbeeld door de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze *Social Return on Investment* passen we toe bij alle projecten (fysiek, infra en sociaal) en bij de inkoop van diensten en producten door de gemeente. En de gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld. We controleren de naleving daarvan.
- we starten bij wijze van experiment een “Bilts wijkbedrijf”. Binnen dit verband doen bijstandsgerechtigden en andere werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op door bijvoorbeeld speelplaatsen of openbaar groen te onderhouden.
- er komt een premie voor degenen die vanuit de bijstand duurzaam werk vinden en na een half jaar nog werk hebben. Wij zijn er van overtuigd dat op deze manier de uitstroom uit de bijstand wordt bevorderd en dat een eventuele armoedeval voorkomen wordt.
- we onderzoeken of het mogelijk is huishoudelijke hulp (de “witte” werkster) tegen gereduceerd tarief aan te bieden voor alle Biltanaren zodat hiermee een

enorme impuls wordt gegeven aan de werkgelegenheid en bovendien dit werk “wit” plaats vindt.

- om te voorkomen dat kinderen onnodig in armoede opgroeien, willen we investeren in de “vindbaarheid” van kinderen die in armoede opgroeien. Ook willen we ruimhartig omgaan met voorzieningen zoals de stichting Leergeld en de U-pas biedt.
- net als in Utrecht komt er in De Bilt een “armoedecoalitie” waarbinnen alle relevante organisaties samenwerken. We willen daarmee bereiken dat met name gezinnen die in armoede leven, de hulp krijgen die ze nodig hebben.
- binnen maximaal vier weken na aanmelding start een traject voor schuldhulpverlening. Met woningbouwcorporaties, deurwaarders en nutsbedrijven maakt de gemeente afspraken om problematische schulden en huisuitzettingen te voorkomen. Convenanten met deurwaarders moeten incassokosten voorkomen.
- om te voorkomen dat mensen onnodig verder in de schulden raken, regelen we dat in bepaalde gevallen de vaste lasten van de betreffende schuldenaar allereerst door de sociale dienst betaald worden, alvorens het restant van de uitkering over wordt gemaakt.
- het “mystery burger onderzoek” (zie ook hoofdstuk WMO) voeren we ook uit bij de Regionale Sociale Dienst (RSD) waarmee we mogelijke verbeteringen van de informatievoorziening en klantgerichtheid kunnen oppakken. Daar is helaas alle aanleiding voor: de cliëntenraad van de regionale sociale dienst heeft al meerdere malen opgemerkt dat de bejegening van cliënten door de RSD aandacht behoeft.

3. De WMO – lokale zorg

De PvdA De Bilt staat voor lokale zorg waar de mens en zijn of haar behoefte centraal staat. Wij vinden dat zorgprofessionals en vrijwilligers die informele zorg verlenen, nauw moeten samenwerken. Wij vinden dat niemand tussen wal en schip mag vallen en dat ingezet moet worden op vroegtijdige signalering en preventie. Ook vinden wij dat het zorg-geld ook aan de zorg ten goede moet komen.

Bovenal vinden wij dat er geen tweedeling mag ontstaan tussen de welgestelde / goed geïnformeerde burger en degenen die dat niet zijn!

De PvdA De Bilt wil van de volgende belangrijke speerpunten werk maken:

- de WMO richt zich op de kwaliteit van leven. De formele en informele zorg die wij aanbieden, leidt er toe dat mensen kunnen deelnemen aan de maatschappij op een voor hen prettige manier. Dat geldt voor alle mensen met een zorgbehoefte, van oud tot jong.
- de WMO richt zich ook op het langer zelfstandig kunnen blijven wonen. De formele en informele zorg die wij aanbieden leidt er daadwerkelijk toe dat mensen langer zelfstandig thuis of in een andere woonvorm kunnen blijven wonen.
- de individuele zorgvraag staat centraal. Bij de inrichting van de WMO staat de zorgvraag van de cliënt en zijn of haar sociale omgeving centraal. Zorg op basis van individuele wensen of vereisten is het uitgangspunt.
- het keukentafelgesprek is “het eerste zorgcontact” en dus cruciaal. Wij zorgen er voor dat het keukentafelgesprek klantvriendelijk, professioneel, integraal en oplossingsgericht gevoerd wordt, met respect voor de aanvrager van zorg en met zijn of haar belang voorop.
- De Bilt is een ‘civil society’. We versterken de infrastructuur van vrijwilligers. Vrijwilligersorganisaties spelen een essentiële rol als het gaat om informele zorg en voorzieningen, en in onze gemeente is een modern en sluitend aanbod beschikbaar. We jagen ook burgerinitiatieven aan, net als zorg voor anderen, eigen kracht en zorgzame buurten - bijvoorbeeld met een opbouw-welzijnswerker nieuwe stijl. Er komt ondersteuning en budget voor dit soort initiatieven.
- ‘zorgen voor een ander’ is vanzelfsprekend. We werken aan bewustwording en een mentaliteitsverandering die er voor zorgt dat meer mensen bereid zijn voor een ander te zorgen. Deze ‘campagne’ is randvoorwaardelijk voor het realiseren

van een 'civil society'. De gemeente ondersteunt degenen die zorg aan anderen willen verlenen.

- het signaleringsnetwerk voor zorgbehoevenden en zorgmijders is zo sluitend mogelijk. Er vallen geen inwoners met een (onuitgesproken) zorgvraag tussen wal en schip. Signalering is belangrijk om latere problemen te voorkomen – in die zin kan van vroegtijdige signalering een preventieve werking uit gaan.
- preventie is effectief. Op ons preventiebeleid zijn we kritisch: inzetten voor doelgroepen en alleen als het werkt. Door vroegtijdig ingrijpen en het aanbieden van zorg voorkomen we zo lang mogelijk dat intensievere en duurdere zorg nodig is.
- de aangeboden zorg is altijd doelmatig. Formele zorg en informele zorg, mantelzorg en voorzieningen worden in samenhang beschouwd en aangeboden. Inwoners hebben geen last van schotten tussen aanbieders, welzijnsorganisaties en de gemeente. Er vinden geen nodeloze beoordelingen plaats.
- de professionele zorgaanbieders werken integraal samen, onderling en met de vrijwilligers-organisaties / informele zorg in onze gemeente. Wij geven professionals de ruimte – bijvoorbeeld door minder beleidsregels en meer vrijheid van toekenning op basis van inzicht. Zij hebben de ruimte om direct, zonder al te veel bureaucratische belemmeringen de in hun ogen vereiste zorg aan te bieden.
- de positie van cliënten is gewaarborgd. De informatie over de beschikbare lokale zorg, formeel en informeel, en de daarbij behorende rechten, plichten en procedures zijn transparant, logisch en eenvoudig te begrijpen. Bezwaar is laagdrempelig beschikbaar, cliëntenvertegenwoordiging is robuust en serieus ingebed en mensen met klachten kunnen die bij een onafhankelijk punt kwijt. Uitvoerende instellingen zorgen via instrumenten als inspraak, klachtrecht, kwaliteitszorg en benchmarking voor inzicht in hun functioneren.
- mantelzorgers verdienen steun. Heel veel mensen leveren mantelzorg: zij verzorgen een partner, ouder, kind of bekende. Ondersteuning, ontzorgen (respitzorg) en advies kan op bepaalde momenten erg waardevol zijn. Mantelzorgers zijn echter de grootste groep informele zorgverleners die onzichtbaar blijven. De gemeente kan ze alleen ondersteunen waar gewenst, wanneer ze bekend zijn. Het bereiken van de vele honderden mantelzorgers in onze gemeente moet prioriteit krijgen.

- de Stichting Mens blijft voor ons een belangrijk schakelpunt bij de uitvoering van de WMO. Wij zorgen er voor dat Mens haar taken naar behoren kan uitvoeren en we draaien de opgelegde subsidiekorting terug.

Concrete voorstellen:

- de hoogte van de eigen bijdragen wordt verder verlaagd indien blijkt dat ook in 2017 de zorgvraag achter is gebleven bij de verwachting. We willen voorkomen dat mensen zorg mijden vanwege de hoogte van de eigen bijdrage.
- de tegemoetkoming van kosten voor chronisch zieken en gehandicapten wordt verruimd omdat er nog steeds geld over blijft op dit budget en omdat deze mensen vaak met veel gestapelde kosten te maken krijgen.
- de overschotten op de WMO zijn door het vorige college opgepot. Wij willen dat er een bestedingsplan komt en dat deze gelden ten goede komen van cliënten.
- mantelzorgers worden beter ondersteund door het actief aanbieden van respijtzorg. We investeren fors in het bereiken van alle mantelzorgers.
- er wordt een onafhankelijk meldpunt voor klachten of misstanden ingesteld. Cliënten hebben er recht op met klachten of misstanden terecht te kunnen bij een onafhankelijk meldpunt. Dat meldpunt wordt stevig en onafhankelijk van gemeente of instellingen neergezet.
- we leggen nadrukkelijk vast in de Biltse WMO-verordening dat mensen recht hebben op een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- we willen dat de WMO-procedure voor aanpassing van de woning vereenvoudigd en versneld wordt. Op deze manier krijgen ouderen snel helderheid of zij in hun eigen (aangepaste) woning kunnen blijven wonen.
- de positie van de adviesraden wordt versterkt en hun mogelijke fusie zal daarbij zeker helpen. Voor de WMO Adviesraad, Ouderenraad en de Cliëntenraad Sociale Zaken wordt een nieuwe verordening opgesteld en zij krijgen de mogelijkheid ook direct te adviseren aan de gemeenteraad. Zij krijgen ondersteuning en subsidie.
- de WMO wordt op een voor iedereen begrijpelijke manier opgeschreven, in een folder en op de gemeentelijke website. De WMO is echt ingewikkeld. Wij vinden dat mensen eenvoudig kunnen terugvinden wat hun rechten en plichten zijn, hoe

ze een aanvraag moeten indienen, wat er dan gebeurt, wanneer men wel of geen eigen bijdrage betaald. Nu is dat vaak erg ingewikkeld opgeschreven.

- er komt een “mystery burger onderzoek” binnen het sociale domein (WMO, Jeugdzorg, Werk & Inkomen, schuldhulpverlening etc.) waarmee we onderzoeken hoe klantgericht de belangrijkste instellingen werken (zoals de sociale dienst, de gemeente zelf, Stichting Mens en de Bghu die de gemeentelijke belastingen int). Het doel is de dienstverlening daar waar nodig klantgerichter inrichten.

4. Ouderenbeleid

Ouderen vormen een belangrijke en groeiende groep mensen in onze gemeente. Ze hebben specifieke wensen als het gaat om wonen, zorg, welzijn en mobiliteit. En ze vormen een groep met een schat aan kennis en ervaring (en vaak tijd!) waar we als samenleving dankbaar gebruik van kunnen maken. Samenhangend Ouderenbeleid kennen we echter in De Bilt niet en dat is wel nodig. Immers, bij deze groep is de kans groter dat specifieke behoeften ontstaan op het terrein van bijvoorbeeld zorg, wonen en welzijn. Reden genoeg voor de PvdA De Bilt om hier aandacht voor te vragen.

Als het gaat om ouderenbeleid zijn dit onze speerpunten:

- ouderen kunnen in hun eigen woonomgeving blijven wonen. Het aantal woningen geschikt voor ouderen moet toenemen en daarmee komt een doorstroming op gang waarvan (jonge) gezinnen weer kunnen profiteren.
- het openbaar vervoer en andere vormen van vervoer (zoals de “Boodschappen-PlusBus”) zijn zo ingericht dat ouderen zoveel als mogelijk mobiel blijven. Openbaar Vervoer komt in elke wijk.
- de lokale zorg (zie hoofdstuk WMO) stelt zich ten doel de kwaliteit van leven te vergroten en stelt ouderen in staat langer zelfstandig te wonen. De zorgvraag en wensen van de oudere staan daarbij centraal.
- we houden rekening met ouderen bij gemeentelijk beleid: bijvoorbeeld bij communicatie en bij de inrichting van de openbare ruimte.
- we richten ons met ouderenbeleid in de eerste plaats op ouderen die minder draagkrachtig en minder zelfredzaam zijn.
- we maken gebruik van de kennis en ervaring van ouderen, bijvoorbeeld bij vrijwilligerswerk.

Wij willen bovenal dat er een Ouderenbeleid opgesteld wordt, in samenspraak met ouderen en stakeholders.

Concrete voorstellen:

- in het woningbouwprogramma (zie Hoofdstuk Wonen) is de toename van het aantal woningen / appartementen die geschikt zijn voor ouderen een belangrijke

doelstelling omdat hiermee zowel ouderen als jongeren geholpen zijn wanneer doorstroming op gang komt.

- er komt een klanttevredenheidsonderzoek onder ouderen met als vraag in hoeverre het lokale vervoer aansluit bij hun behoeften. Op basis hiervan wordt actie ondernomen om het vervoersnetwerk (OV) te verbeteren. Specifiek willen we een oplossing voor ouderen die een rollator hebben en van de bus gebruik willen maken.
- er komt een actieplan eenzaamheid. De gemeente Rotterdam heeft een succesvolle aanpak met vrijwilligers die ouderen bezoeken. Wij willen een vergelijkbare aanpak in De Bilt.
- we vragen sport- en culturele verenigingen aanbod voor de ouderendoelgroep te ontwikkelen.

Het Netwerk Utrecht Zorg voor Ouderen (Nuzo) heeft 69 concrete voorstellen gedaan om ouderenbeleid in De Bilt concreet handen en voeten te geven. Wij willen dat deze voorstellen betrokken worden bij het op te stellen nieuwe Ouderenbeleid en onderdeel worden van het uitvoeringsprogramma.

5. Jeugdzorg en kwetsbare jongeren – lokale zorg

De PvdA De Bilt staat voor Jeugdzorg waar de jongere, het gezin en hun behoeften centraal staan. Net als bij de WMO vinden wij dat zorgprofessionals en vrijwilligers die informele zorg verlenen, nauw moeten samenwerken. Wij vinden dat niemand tussen wal en schip mag vallen en dat ingezet moet worden op vroegtijdige signalering en preventie. Het is van belang om blijvend aandacht te schenken aan de doorstroming van jongeren uit de jeugdzorg naar de “normale” zorg.

Aanvullend op de speerpunten die wij belangrijk vinden voor lokale zorg (zie hoofdstuk De WMO – lokale zorg), zien wij de volgende speerpunten voor de Jeugdzorg en jeugdbeleid als aanvullend van belang:

- er wordt nadrukkelijk gewerkt aan het principe “1 gezin 1 plan 1 hulpverlener”. Dat zal in de praktijk niet altijd volledig haalbaar zijn; niettemin willen wij streven naar een overzichtelijke aanpak voor de jongere en het gezin. Daarbij blijft de “zorgketen” intact totdat de jongere en het gezin zonder zorg of hulp verder kunnen.
- de PvdA De Bilt vindt het belangrijk om als het gaat om jeugdbeleid te investeren in kwetsbare jongeren: immers, taalachterstand, schooluitval- en verzuim, crimineel gedrag en drugsgebruik concentreren zich vaak bij bepaalde groepen jongeren. Aangezien dat in onze gemeente om een beperkt aantal jongeren gaat, lijkt het ons verstandig deze groep “kwetsbare jongeren” als speerpunt te kiezen.
- daarmee wordt de “vindbaarheid” van deze groep belangrijk. Hoe bereik je deze jongeren en hun ouders?! Wat ons betreft wordt dat ook een speerpunt. Immers, veel van deze jongeren en ouders vermijden zorg of weten niet goed hoe zij hulp kunnen vinden. Alle kinderen en jongeren die zorg nodig hebben, krijgen die zorg, en “vroegsignalering” heeft daarbij prioriteit en huisartsen spelen daarbij een cruciale rol.
- wachtlijsten zijn voor ons uit den boze. Jongeren en gezinnen moeten zo snel als mogelijk over zorg kunnen beschikken. Dat geldt ook voor de beschikbaarheid van pleeggezinnen en de ondersteuning van de pleegouders.
- het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt een cruciale rol. Daar komt het netwerk van zorgverleners samen. Het CJG moet zich nog verder doorontwikkelen van “vraagbaak” tot “centraal punt van zorgverlening”.

Concrete voorstellen:

- in navolging van andere gemeenten willen wij dat nagedacht wordt over het aanstellen van een zogenaamde Kinderombudsman. Deze persoon is een onafhankelijk loket voor klachten en knelpunten van cliënten van de Jeugdzorg en kan bemiddelen tussen gemeenten, zorgaanbieders en deze cliënten.
- er komt een aanpak “Jongeren in Beeld” waarbij onder regie van de gemeente kwetsbare jongeren in beeld worden gebracht die te maken hebben met problemen op het terrein van opleiding, schoolverzuim, werk, taal, schulden, gezondheid, alcohol- en drugsgebruik of criminaliteit). Het doel is om hen (en het betreffende gezin) gericht en met maatwerk te helpen. Deze aanpak beperken we niet tot 18 jaar, maar betreft jongeren tot 23 jaar.

6. Jeugd en onderwijs

De PvdA De Bilt gunt kinderen en jongeren een woonplaats waarin zij zichzelf welkom voelen en zich kunnen ontwikkelen. Sportieve, culturele en sociale voorzieningen krijgen prioriteit waarbij eigen initiatief van jongeren gestimuleerd wordt. Wij maken beleid voor jongeren met betrokkenheid van de jongeren zelf, we betrekken jongeren bij zaken die hen aangaan.

Wij staan voor de volgende speerpunten:

- investeren in voldoende speelvoorzieningen voor kinderen (zie het hoofdstuk Leefbaarheid en Veiligheid)
- investeren in veilige schoolroutes en schoolzones (zie het hoofdstuk Verkeer)
- een positief jeugdbeleid zodat jongeren plekken hebben om elkaar te ontmoeten en er voldoende activiteiten voor en door hen georganiseerd zijn
- aandacht voor kwetsbare jongeren (zie ook het hoofdstuk Jeugdzorg)
- de PvdA wil dat gemeente de Bilt de verantwoordelijkheid voelt voor goed en toegankelijk onderwijs voor alle kinderen. Daarom is een eigen lokaal onderwijsbeleid nodig, dat we opstellen met alle betrokkenen (scholen en ouders), gericht op het goed presteren van scholen en leerlingen.

Concrete voorstellen:

- we maken gebruik van bestaande accommodaties (zoals WVT, De Vierstee, Het Hoekie, de nog te realiseren Moskee) om bijvoorbeeld met ondersteuning van een combinatiefunctionaris of jeugdwerker een plek te realiseren waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en zelf activiteiten kunnen organiseren.
- De mogelijkheden om mee te doen voor kinderen uit gezinnen met een smalle beurs stimuleren we. We verhogen daarom subsidies voor bijvoorbeeld de U-pas en stichting Leergeld indien noodzakelijk. Ook maken we deze instanties (zo ook het jeugd sportfonds en jeugd cultuurfonds) beter vindbaar.

Onderwijs

Onderwijs neemt voor de PvdA De Bilt een bijzondere plaats in. Hoewel de gemeente primair verantwoordelijk is voor de schoolaccommodaties vinden wij dat de gemeente

een bredere en gedeelde verantwoordelijkheid op zich mag nemen voor goed lokaal onderwijs voor alle jongeren – rijk of arm. Wij maken ons in het bijzonder sterk voor de aanwezigheid van goed openbaar onderwijs.

Concrete voorstellen:

- we willen dat alle scholen een effectief preventief pestbeleid voeren. Om dit te ondersteunen organiseert de gemeente in samenwerking met scholen en de ouderverenigingen elk jaar een “lokale onderwijsdag” waarbij oa. dit thema nadrukkelijk op de agenda staat.
- deze lokale onderwijsdag wordt georganiseerd om elk jaar goede ideeën uit te wisselen tussen scholen, andere spelers zoals sportverenigingen en zorginstellingen en de gemeente. Ook wordt tijdens deze dag stil gestaan bij actuele lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen. Wij willen hiermee bereiken dat het totaal van alle scholen en organisaties die zich met kinderen bezig houden groter is dan de som der delen. Immers, ‘it takes a village to raise a child.’
- wij willen dat de gemeente de beschikbare middelen inzet om te zorgen zodat schoolgebouwen voldoen aan de eisen van deze tijd. Daarbij gaat het niet alleen om de fysieke kwaliteit van een gebouw maar ook om de luchtkwaliteit in de ruimtes waarin de kinderen en de medewerkers veel tijd doorbrengen. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de veiligheid van deze gebouwen. Samen met de scholen en ouders willen we de gebouwen regelmatig “doorlichten”.
- wij investeren in veilige schoolroutes en schoolzones (zie het hoofdstuk Verkeer).

7. Sociale veiligheid kinderen

Het is de grootste nachtmerrie van elke ouder: je kind wordt seksueel misbruikt. Het is ook de grootste nachtmerrie van elke organisatie en van hun medewerkers en vrijwilligers die met kinderen werken. Helaas worden we eens in de zoveel tijd opgeschrikt door een bericht in de media over bijvoorbeeld een kinderdagverblijf of sportvereniging waar dit gebeurd is. Ondanks alle aandacht die er is voor (seksueel) misbruik van kinderen is het niet altijd te voorkomen.

Recentelijk kwam ook een zaak van seksueel misbruik aan het licht in onze gemeente. Dit was reden voor de PvdA De Bilt de vraag te stellen “wat kunnen we als gemeente doen om organisaties die met kinderen werken, te helpen bij het zoveel mogelijk voorkomen van dit soort voorvallen? hoe kunnen we de sociale veiligheid van Biltse kinderen vergroten?”

Concrete voorstellen:

- de gemeente organiseert elk jaar een deskundigheidsbijeenkomst voor alle Biltse organisaties die werken met kinderen. Het doel is om met elkaar ervaringen uit te wisselen hoe seksueel misbruik voorkomen kan worden en om daar afspraken over te maken.
- de gemeente ontwikkelt, samen met de lokale organisaties die met kinderen werken, protocollen die gebruikt kunnen worden als van (een vermoeden van) seksueel misbruik sprake is.

Wij hebben niet de illusie dat hiermee seksueel misbruik voorkomen kan worden. Wat wij willen bereiken is dat de gemeente er alles aan doet om het te voorkomen en dat iedereen weet wat hem of haar te doen staat mocht het toch ergens plaatsvinden – en dat kan alleen als de gemeente samen op trekt met professionals en met organisaties die werken met kinderen. Zo is het erg belangrijk dat slachtoffers gehoord worden en de ruimste zin van dat woord.

Samen kan er een aanpak ontwikkeld worden om misbruik te voorkomen en aan te pakken, en blijft het onderwerp op de agenda staan.

8. Vrijwilligers- en subsidiebeleid

Vrijwilligerswerk is onmisbaar en de rol van vrijwilligers lijkt steeds groter te worden. In De Bilt bestaat een bloeiend “vrijwilligersleven” dat zichtbaar wordt door allerlei initiatieven die in stand worden gehouden door duizenden onbetaalde krachten. Zonder vrijwilligers zou heel veel niet mogelijk zijn! Vrijwilligerswerk is ook op een andere manier nuttig en leuk: het biedt een mogelijkheid jezelf te ontwikkelen. Ook daarom is het onmisbaar: het biedt mensen kansen.

De PvdA De Bilt wil het vrijwilligerswerk en de betreffende vrijwilligers en hun organisaties koesteren en (onder)steunen.

De Bilt is toe aan een goed vrijwilligersbeleid waar vrijwilligers en hun organisaties op kunnen steunen. Dat was de overduidelijke uitkomst van een discussieavond die de PvdA De Bilt recentelijk heeft gehouden. Waar ligt de grens van vrijwilligerswerk en begint de professional, wat vindt de gemeente belangrijk en ondersteunt zij, en wat niet, wat is de rol van stichting Mens De Bilt en van de gemeente zelf, wat wil de gemeente bereiken met vrijwilligerswerk? Hoe vergroten we de positieve aspecten van het doen van vrijwilligerswerk? De PvdA De Bilt wil een nieuw en ambitieus vrijwilligersbeleid. Dat verdienen de vele vrijwilligers!

Concrete voorstellen:

- de gemeente ontwikkelt een nieuw, modern en ambitieus vrijwilligersbeleid, samen met betrokkenen. Bij dit nieuwe beleid staat de vraag centraal: hoe ondersteunen we vrijwilligerswerk en hoe zorgen we dat de organisaties hun maatschappelijke taak goed en blijvend kunnen vervullen. Scholing, coaching en talent-ontwikkeling behoort hier ook bij.
- we stimuleren innovatief vrijwilligerswerk (zoals Right to Challenge) zodat we ook echt de kracht van de samenleving benutten.
- we geven informele zorg een impuls. We maken het heel eenvoudig voor betrokken burgers en reeds actieve vrijwilligersorganisaties om informele welzijns- en zorgactiviteiten op te zetten. We nemen zoveel mogelijk alle drempels weg en nodigen hen uit om “zorgzame buurten” te realiseren. Denk daarbij aan het PvdA-initiatief om in De Bilt te starten met “lief- en leedstraten”.

Subsidiebeleid moderniseren

Wij willen een subsidiebeleid dat enthousiasmeert, en mensen en organisaties aanmoedigt en helpt om initiatieven te nemen. Subsidiebeleid is in onze ogen het instrument om betrokken inwoners, vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en verenigingen te ondersteunen. Daarom wil de PvdA De Bilt het huidige subsidiebeleid moderniseren in overleg met betrokkenen.

In de afgelopen periode is zonder inhoudelijke visie fors gekort op de subsidies van vrijwel alle organisaties. Wij vinden dat niet passen bij de erkenning dat gesubsidieerde instellingen belangrijk zijn voor de Biltse samenleving. Bovendien kan die korting hersteld worden nu blijkt dat het financieel veel beter gaat met de gemeentelijke financiën dan gedacht. Ook wil de PvdA De Bilt rust en voorspelbaarheid op het vlak van het subsidiebudget.

Concrete voorstellen:

- de korting van 7% op alle subsidies van vrijwilligersorganisaties, doorgevoerd door het vorige college, compenseren wij. We spreken af dat de komende 5 jaar de subsidies geïndexeerd worden en dat er in die periode geen kortingen plaats vinden. Iedereen weet dan waar hij/zij aan toe is. We maken ook subsidie-afspraken voor meerdere jaren.
- er komt subsidiebeleid dat mensen en instellingen met goede ideeën ondersteunt. We verhogen het budget dat bedoeld is om eenmalige initiatieven te honoreren. Daarmee organiseren we de kracht van de samenleving zoals die bedoeld is.
- we ontdoen het subsidiebeleid van onnodige bureaucratie. Er komt een onderscheid tussen ‘prestatiesubsidies’ en ‘waarderingssubsidies’ en een onafhankelijke toetsingscommissie wijst subsidies toe.
- we belonen samenwerking tussen instellingen en verenigingen en moedigen dit aan; bijvoorbeeld een zorginstelling die samenwerkt met stichting Mens of Handje Helpen. Ook de gemeente stelt zich op als samenwerkingspartner voor vrijwilligersorganisaties: niet het maken van prestatieafspraken en het verlenen van subsidie staat centraal, maar het gezamenlijk realiseren van maatschappelijke doelstellingen.

9. Sport

De PvdA De Bilt is er trots op dat de Bilt een sportieve gemeente is en dat vele honderden vrijwilligers dit mogelijk maken. Sport is passie; sport is verbroedering; sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. Wij zien sport als een “maatschappelijke motor”.

Sport is echter geen vanzelfsprekendheid: deze is afhankelijk van vrijwilligers, van goede accommodaties en van daadkrachtige ondersteuning door de gemeente!

Speerpunten:

- de PvdA de Bilt zet in op drie belangrijke aandachtspunten. Ten eerste goed bewegingsonderwijs op alle scholen, ten tweede vitale en toegankelijke sportverenigingen waar iedereen graag vrijwilliger wil zijn en ten derde een beweegvriendelijke speel- en leefomgeving.
- de PvdA de Bilt vindt dat iedereen moet kunnen sporten. Het jeugdsportfonds in de provincie Utrecht en andere zoals de stichting Leergeld en de U-pas zijn daar goede voorbeelden van. De PvdA De Bilt wil dat ook gezinnen met lage inkomens, ouderen en mensen met een beperking kunnen blijven sporten.

Concrete voorstellen:

- de realisatie van een te klein en sober zwembad is voor veel gebruikers een grote teleurstelling. Wij zien dit besluit – met pijn in het hart – als een gegeven. Wij willen dat de gebruikers actief betrokken worden bij de bouw en bij de keuze van een exploitant. Op die manier maken we er het beste van. Indien er zich een aanleiding aandient om alsnog een zwembad te realiseren dat past bij onze gemeente en past binnen de financiële kaders, dan zijn wij ten volle bereid te kiezen voor een groter zwembad conform de wensen van de gebruikers.
- veel ouders zorgen er voor dat hun kinderen zwemdiploma's halen. Dat is ook primair hun verantwoordelijkheid. Voor kinderen boven de 8 jaar waar de ouders dat niet gedaan hebben, komt er als het aan ons ligt een “bezemzwemklas”. We zorgen tevens voor zwemlessen voor kinderen van statushouders.
- de HF de Witte sporthal in De Bilt is aan nieuwbouw toe. Wij willen dit in overleg met sporters, stichting HF Wittecentrum en met omwonenden goed en serieus aanpakken. Wij willen in ieder geval dat de sporthal – die niet meer van deze tijd is – vervangen door nieuwbouw. In onze ogen zou het nog mooier zijn om te kiezen voor volledige nieuwbouw van zowel de sporthal als het zalencentrum,

gecombineerd met een (bescheiden) aantal appartementen en het opwaarderen om de openbare ruimte. Dan zetten we een moderne voorziening neer die zeker weer 30 jaar mee kan. Dit willen wij graag onderzoeken, samen met de eigenaar / exploitant van het zalencentrum en omwonenden.

- er moet een nieuwe nota Sportbeleid komen: die van 2011 is verouderd. Sport dient niet langer als “business case” benaderd te worden, maar als “maatschappelijke motor”. Een uitgebreide inventarisatie bij verenigingen en sporters moet voor het nieuwe beleid de basis zijn. Doelstellingen uit de oude nota waar nog niks mee is gedaan, moeten in ieder geval opgepakt worden:
 - doelstelling 4: bevorderen van het vrijwilligersklimaat
 - doelstelling 9: bewegingsactiviteiten voor ouderen bevorderen
 - doelstelling 11: maatschappelijke verenigingen
 - doelstelling 13: bevoegd sport- en beweegonderwijzers in het onderwijs
 - doelstelling 14: stages in de sport (participatiewet)
 - doelstelling 18: accommodaties voldoen aan de normen van NOC/NSF
 - doelstelling 19: accommodaties modern en conform lokale behoeften
 - doelstelling 20: toegankelijke sportaccommodaties
 - doelstelling 23: bewegwijzering routes voor individuele sporters
 - doelstelling 25: regie op sport door de gemeente
- ter ondersteuning van het sportbeleid dient er niet alleen een vaste sportambtenaar te zijn, maar ook een uitgebreid aantal combinatie-functionarissen – wij denken aan 3 extra. Over de inzet van deze functionarissen zouden we ons willen laten adviseren door de Biltse Sportfederatie (BSF).
- de korting van 7% op de sportsubsidies wordt teruggedraaid en er komt een flexibel budget voor initiatieven (zie ook het hoofdstuk Vrijwilligers- en subsidiebeleid). Sportverenigingen die een markthuurprijs moeten betalen voor hun accommodaties worden daarvoor gecompenseerd via subsidie. Wij willen niet dat geldtekort afgewenteld wordt op sportieve initiatieven.
- Wij vragen van alle sportaanbieders dat zij maatregelen nemen ter vergroting van de sociale veiligheid bij hun club. Alle vormen van grensoverschrijdend gedrag dienen te worden tegengegaan. Het aanvragen van een VOG bij het aanstellen van kader bij jeugd en kwetsbare groepen is ons betreft een subsidievoorwaarde.
- Samen met de BSF wordt gewerkt aan het ter beschikking stellen van deskundige Vertrouwenspersonen Sport waar slachtoffers van intimidatie of misbruik, en hun omgeving, terecht kunnen voor advies en ondersteuning.

Daarnaast ondersteunen wij de sport in De Bilt met onze voorstellen op het terrein van Vrijwilligers en Subsidies (zie hoofdstuk Vrijwilligers).

10. Cultuur

Er is een grote traditie met betrekking tot het culturele leven in de gemeente de Bilt. De realisatie van het kunst- en cultuurcentrum 'het Lichtruim' is een goed voorbeeld van hoe de gemeente als partner een bijdrage levert aan een rijk en cultureel leven in onze gemeente. De PvdA de Bilt hecht verder groot belang aan het in kaart en onder de aandacht brengen van het cultureel erfgoed.

Concrete voorstellen:

- de Bibliotheek zien wij als een “maatschappelijk brandpunt” en vragen hen intensief samen te werken met andere organisaties en deze een plek te geven binnen de Bibliotheek. Wij vragen de Bibliotheek om maatschappelijke doelstellingen op te pakken, zoals cursussen Nederlandse taal . Wij draaien de bezuiniging op de Bibliotheek terug en vragen hen met een ambitieus plan te komen waarmee het bibliotheekwerk in brede zin stevig neer wordt gezet.
- ook de bezuiniging op de Muziekschool wordt teruggedraaid net als die op de andere culturele instellingen. Ook de Muziekschool vragen wij meer als “maatschappelijk brandpunt” te opereren.
- er komt een actiegericht plan om de potentie van het Lichtruim verder uit te nutten. Bestaande knelpunten betreffende het gebruik van het Lichtruim worden verholpen.
- we geven een impuls aan “gratis culturele initiatieven” die voor iedereen bereikbaar zijn, zoals de kunstmarkt, de kunstroute en de art-traverse. Voor ons is belangrijk dat culturele activiteiten bereikbaar zijn voor alle mensen, zonder financiële drempels, en voor dit soort activiteiten nemen we zoveel mogelijk beperkingen weg.

11. Leefbare wijken en veiligheid

Wijkgericht werken

Hoe houden we onze wijken schoon, heel en veilig? Hoe zorgen we er voor dat iedereen prettig kan wonen in onze gemeente, dat knelpunten snel aangepakt worden? Hoe zorgen we er voor dat de afstand letterlijk en figuurlijk tussen gemeente en inwoners niet te groot wordt? De PvdA De Bilt kiest als antwoord op deze uitdagingen voor “wijk- en dorpsgericht werken”. De gemeente werkt samen met bewoners aan de leefbaarheid van wijken, pakt snel en gericht knelpunten aan, houdt daarbij rekening met de eigenheid van de kernen en wijken en de wensen van haar inwoners, en legt verantwoordelijkheid voor de leefomgeving ook bij wijkraden of groepjes inwoners.

Concrete voorstellen:

- per wijk stellen inwoners samen met de gemeente een wijkontwikkelingsplan op en we zorgen er voor dat er wijkbudgetten zijn voor bewonersinitiatieven. We zorgen voor een wijkraad of dorpscommissie per wijk. Hiermee willen we bereiken dat inwoners zich meer “eigenaar” voelen van hun eigen woonwijk.
- de wijkcontactambtenaren blijven en krijgen een spilfunctie. Deze ambtenaren zijn het directe aanspreekpunt voor bewoners uit de wijken en ze zijn regelmatig in de wijken aanwezig om het gesprek met bewoners aan te gaan.

Onderhoud openbare ruimte en klachten

De PvdA De Bilt wil dat de wijken goed onderhouden worden. Het is belangrijk dat snel op klachten wordt gereageerd.

Concreet voorstel:

- de gemeente organiseert in elke wijk twee keer per jaar een wijkscouw waarbij bewoners de gemeente kunnen wijzen op achterstallig onderhoud, verwaarloosd groen en andere knelpunten. Deze knelpunten worden vervolgens aangepakt en bij de volgende wijkscouw geëvalueerd.
- we starten bij wijze van experiment een “Bilts wijkbedrijf”. Binnen dit verband doen bijstandsgerechtigden en andere werklozen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op door bijvoorbeeld speelplaatsen of openbaar groen te onderhouden.

Speelvoorzieningen

In de gemeente De Bilt is er 1 speelplek per 100 kinderen. Vergelijkbare gemeenten in de provincie hebben 2 speelplekken per 100 kinderen. De PvdA De Bilt vindt dat er voldoende speelvoorzieningen voor kinderen moeten zijn.

Concrete voorstellen:

- we willen het spelen een impuls geven door het aantal speelplekken uit te breiden. Wij vinden het belangrijk en waardevol dat ouders het initiatief kunnen nemen voor het renoveren, vervangen en vernieuwen van speelvoorzieningen in hun eigen buurt. Daarvoor moet de gemeente ruimte geven, ook financieel. Er komt een “fonds bewonersinitiatieven spelen”.
- de uitbreiding van het aantal speelvoorzieningen doen we door per dorp en wijk te inventariseren waar te weinig speelplekken zijn. In overleg met ouders en kinderen wordt gekeken hoe ruimte geboden kan worden aan spelende kinderen.
- in toenemende mate worden de speelplekken ingericht volgens het concept “avontuurlijk spelen”. Met natuurlijke materialen worden kinderen uitgedaagd tot spelen met elkaar.
- er komen extra trapveldjes / hangplekken voor jongeren.

Openbaar groen

De gemeente De Bilt is een groene en landelijke gemeente en dat willen we zo houden. Wij kiezen er bewust voor om een groene gemeente te zijn, waarin burgers met plezier wonen. We houden groen wat groen is en het groenonderhoud is op orde.

Concrete voorstellen:

- de gemeente blijft de mogelijkheid dat bewoners openbaar groen nabij hun woning kunnen “adopteren” en zelf kunnen onderhouden, aanbieden.
- de mogelijkheden om als bewoner snippergroen te kopen, worden vereenvoudigd en de prijs wordt verlaagd.

- groen in de wijken wordt gekoesterd en onderhouden. We bouwen niet alles vol en we stellen extra budget beschikbaar om achterstallig onderhoud van het groen aan te pakken.

Veiligheid

De PvdA De Bilt vindt dat iedereen zich veilig moet kunnen voelen in onze gemeente; waar je ook woont; of je in een koopwoning of een huurwoning woont. Dat mag geen verschil maken. Samen met de politie, jongerenwerk, de SSW, onderwijs en de bewoners zelf, wil de PvdA inzetten op veilige wijken.

Wij willen aandacht voor het volgende:

- betrokkenheid van inwoners bij de veiligheid van hun eigen wijk of buurt
- verbetering benaderbaarheid van politie en BOA's
- aanpak woninginbraken en woningovervallen, aanpak fietsdiefstallen, aanpak auto-inbraken
- aanpak overlast jongeren, aanpak overlast brommers & scooters, aanpak vandalisme & graffiti, aanpak burenoverlast

Wij kiezen voor drie methoden:

- I. *aanpakken*; Criminaliteit en overlast dienen zoals gebruikelijk aangepakt te worden (repressie in vaktermen) door politie, gemeente en andere partners.
- II. *voorkomen*; Door preventie kan veel voorkomen worden.
- III. *meedoen*; Traditioneel is veiligheid het domein van de politie en gemeente. Maar bewoners kunnen zelf ook veel bijdragen, net als andere partners zoals winkeliers en woningbouwcorporaties.

Concrete voorstellen:

- samen met politie, woningbouwcorporatie, sportverenigingen, horeca, scholen, jongerenwerk, woningverhuurders en andere partners kiest de PvdA voor een “aanvalsplan onveiligheid”. Dit plan richt zich specifiek per wijk op de door bewoners ervaren onveiligheid.
- we gaan experimenteren met “invloed van bewoners op de prioriteiten van de politie”. Bewoners kunnen in overleg met de wijkagent afspreken wat met voorrang aangepakt wordt. De gemeentelijke BOA's worden ook hierbij betrokken. Over deze laatste functionarissen is de PvdA De Bilt overigens erg

tevreden – wij willen hen behouden. Het aantal BOA's breiden we uit zodat ergernissen in de openbare ruimte beter aangepakt kunnen worden.

Leefbaarheid kleine kernen

Het werken aan de vitaliteit van met name de kleine kernen van onze gemeente is essentieel als we deze kernen aantrekkelijk willen houden om te wonen. Dat kan de gemeente vanzelfsprekend niet alleen, daar is de inzet van inwoners en verenigingen essentieel voor.

Het werken aan de vitaliteit van de kleine kernen is geen doel op zich: dat doen wij voor de inwoners. Dus alleen als inwoners in meerderheid aangeven dat er gewerkt moet worden aan de vitaliteit van een kleine kern heeft dat kans van slagen. Tegelijkertijd zijn het deze inwoners ook zelf die het draagvlak voor voorzieningen in een dorp bepalen.

De PvdA De Bilt wil het vitaliteitsvraagstuk niet teveel benaderen als een beleidsvraagstuk. Wij willen het samen bewoners aanpakken en met hen bespreken of ze de vitaliteit van de kleine kernen bijvoorbeeld willen versterken door gerichte woningbouw te plegen.

Concreet voorstel:

- er wordt per kleine kern een scan gemaakt van het vitaliteitsvraagstuk en in samenspraak met bewoners bepaald of er gerichte acties nodig zijn - alleen als er voldoende draagvlak hiervoor is, wordt hierin geïnvesteerd.

Natuur en landschap

De gemeente De Bilt is een groene en landelijke gemeente en dat willen we zo houden. Wij kiezen er bewust voor om een groene gemeente te zijn, waarin burgers met plezier wonen.

Voorstellen:

- de PvdA De Bilt kiest voor het investeren in behoud en onderhoud van de groene omgeving (bossen, parken en wijkgroen). Indien er gemeentelijke bomen gekapt worden, worden deze 1-op-1 vervangen door een nieuwe boom. Groen in de wijken blijft behouden.
- schoon drinkwater is essentieel en wij willen dat hiermee expliciet door de gemeente rekening wordt gehouden. Dat doen we door als gemeente geen

chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken en door in bestemmingsplannen e.d. rekening te houden met waterwingebieden.

- Het Nationaal Natuur Netwerk (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is voor ons belangrijk en wij werken als gemeente mee aan de realisatie daarvan. In het bijzonder besteden we aandacht aan de “groene band” rondom de stad Utrecht die blijvend onder druk staat van verstedelijking. Indien er een concreet initiatief komt om het Nationaal Park Heuvelrug uit te breiden tot ‘Heel de Heuvelrug’, dus van Rhenen tot het Gooimeer, dan werken wij daar aan mee.

Overig

De vrijwilligers van de Dierenambulance Utrecht zijn ook in De Bilt actief als het gaat om het vervoer van dode, zieke of gewonde dieren. De PvdA De Bilt wil dat het college van burgemeester en wethouders gaat samenwerken met de Dierenambulance en daarover afspraken maakt, net zoals Zeist en Utrecht.

Concreet voorstel:

- de gemeente De Bilt maakt subsidieafspraken met de van de Dierenambulance.

12. Verkeer en vervoer

De PvdA ziet een grote noodzaak om in mobiliteit te investeren en de vernieuwing te zoeken. Onze gemeente ligt dicht tegen het drukste knooppunt van Nederland en de lasten daarvan zullen de komende jaren de lusten overstijgen. De PvdA zoekt dus vernieuwing en innovatie als het gaat om verkeer en vervoer. Wij willen inwoners, bedrijven en anderen uitdagen om met ons mee te denken over de volgende vraagstukken en speerpunten:

- hoe kunnen wij het OV-netwerk van buslijnen en de treinverbindingen beter op de behoeften van de gebruikers aan laten sluiten? Welke aanvullende, vernieuwende vervoersmethoden zouden we moeten introduceren? Hoe zorgen we er voor dat OV een serieus alternatief wordt voor de auto?
- hoe kunnen we het fietsverkeer verder aanmoedigen en aantrekkelijk maken? Hoe kunnen we de schoolroutes en schoolzones veiliger maken?
- hoe kunnen wij de autobereikbaarheid verbeteren en tegelijkertijd sluipverkeer voorkomen? Kunnen we nieuwe vormen van mobiliteit introduceren? Hoe zorgen we er voor dat de bereikbaarheid van de bedrijven aan de Life Science As een sterk punt wordt en dat de verbinding van Station Bilthoven en de Uithof verder verbeterd wordt?

Concrete voorstellen:

- We ontwikkelen een Mobiliteitsvisie 2030. Met een reeks van “prijsvragen” willen we inwoners, bedrijven en andere stakeholders uitdagen om met ons mee te denken om de belangrijkste verkeers- en vervoersvraagstukken aan te pakken. Wij willen op zoek naar baanbrekende initiatieven die we graag ondersteunen. We willen als gemeente De Bilt in Nederland voorop lopen als het gaat om innovatie en vernieuwing en een visie op Mobiliteit in 2030.
- veel nadrukkelijker dan de afgelopen jaren moet de gemeente De Bilt investeren in een netwerk en lobby op het niveau van Provincie en Rijk. De PvdA De Bilt wil dat we als gemeente aan tafel zitten als er belangrijke beslissingen genomen worden over (regionaal) verkeer en vervoer wanneer dat in het belang is van onze eigen gemeente.
- de PvdA wil voldoende en veilige fietsenstallingen bij station Bilthoven en veelgebruikte OV opstapplekken (zoals de Melkweg en in De Leijen). En we willen

goede mogelijkheden voor het stallen van de fiets in de buurt van winkels en gebouwen zoals Het Lichtruim.

- de PvdA zet in op het aanwijzen van veilige routes voor bouwverkeer en vrachtwagens door de dorpskernen. Ook willen we meer aandacht voor het handhaven van 50km en 30km zones in het bewoonde gebied – daar zetten we de gemeentelijke BOA's voor in. Bij de inrichting van wijken en centra houden we rekening met gebruikers van rolstoelen en scootmobielen.
- in de directe omgeving van scholen worden maatregelen getroffen om autoverkeer te weren. Basisscholen moeten allemaal een autovrije fietstoegang hebben. Routes van en naar scholen worden kindvriendelijk ingericht (zoals de Jan Steenlaan).
- Op de Jan Steenlaan wordt een fietsstraat gerealiseerd zodat (eindelijk) een veilige fietsroute ontstaat.
- in samenspraak met inwoners denken we na over welke busroutes verbetering vereisen. Bekend is al dat dit nodig is voor de wijk De Leijen.

Bij het aanpakken van verkeersknelpunten betrekken wij altijd de omwonenden en belanghebbenden.

13. Naar een realistisch duurzaamheidsbeleid

De PvdA De Bilt wil een realistisch duurzaamheidsbeleid – daar waar we als gemeente invloed hebben, nemen we die invloed, en waar we die niet hebben, laten we de duurzaamheidsontwikkelingen aan de vernieuwingskracht van bedrijven, particulieren en overheden zelf. We willen af van het huidige beleid dat vooral in het teken staat van PR – we willen sturen op haalbare resultaten.

Concrete voorstellen:

- we gaan niet langer uit van de doelstelling ‘energieneutraal in 2030’ omdat dit een onrealistische doelstelling is voor een gemeente als De Bilt met bijvoorbeeld te weinig mogelijkheden voor de winning van windenergie. We hanteren de doelstelling ‘klimaatneutraal’. Investeren in energieopwekking buiten onze eigen grenzen behoort tot de mogelijkheden.
- we maken een start, samen met SSW, om alle sociale huurwoningen stap-voor-stap van zonnepanelen te voorzien. Dit zal niet alleen een enorme impuls geven aan de opwekking van duurzame energie, het vertaalt zich ook in lagere energielasten voor huurders. Om dit mogelijk te maken willen wij met een aanzienlijk deel van het gemeentelijk duurzaamheidsbudget de investering die SSW zal moeten doen, aanvullen.
- woningbezitters worden ondersteund bij het doen van duurzaamheidsinvesteringen door het verstrekken van objectieve informatie over mogelijkheden en bedrijven die dit voor hen kunnen uitvoeren. We willen op die manier zo veel als mogelijk drempels wegnemen om te investeren in duurzaamheid in de eigen woning.
- met de SSW als sociale verhuurder en de grote institutionele verhuurders worden afspraken gemaakt over het verduurzamen van hun huurwoningen met als doel de energielasten voor hun huurders te verlagen.

Afvalbeleid

De PvdA De Bilt staat achter de doelstelling om de afvalscheiding door particulieren te verbeteren. De vraag is of de afgesproken verandering van de afvalinzameling per 2018 dit bereikt. Niettemin willen we dit nieuwe afvalbeleid een kans geven en kritisch volgen.

Concrete voorstellen:

- de invoering van het nieuwe systeem van afvalinzameling wordt in 2018 en 2019 geëvalueerd. Inwoners worden nadrukkelijk bij de invoering betrokken en zij worden gevraagd de gemeente te adviseren over deze invoering en het afvalbeleid. Indien er aanleiding toe is, wordt het afval-inzamelbeleid aangepast.
- het op afspraak ophalen aan huis van grof afval blijft bestaan en blijft gratis
- we verruimen de openingstijden van de gemeentewerf naar minimaal 1 door-de-weekse dag waarop de werf een avondopenstelling kent omdat de huidige openingstijden (tot 16.00 uur) niet meer van deze tijd zijn.

14. Economie

De gemeente De Bilt is een aantrekkelijke vestigingslocatie voor hoogwaardige, kennisintensieve bedrijven en instellingen. De PvdA De Bilt wil dit verder versterken door vasthoudend te werken aan de Life Science As. Tegelijkertijd zien we dat de winkelcentra het moeilijk hebben en dat er sprake is van hardnekkige leegstand. Dit baart ons zorgen.

Voor het economisch beleid zien wij de volgende speerpunten:

- het verder versterken van het vestigingsklimaat voor kennisintensieve bedrijven.
- het opwaarderen van de winkelgebieden en het bestrijden van langdurige leegstand.
- het verbinden van lokale ondernemers aan maatschappelijke doelstellingen zoals het aanbieden van werkervaringsplaatsen en het bieden van participatiebanen.

Concrete voorstellen:

- het versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven vereist een visie op de combinatie van goede bereikbaarheid (auto en OV), lokale voorzieningen (scholen, sport, winkels, cultuur), betaalbaar wonen en vestigingsmogelijkheden voor bedrijven. Alleen dan kunnen de Life Science As verder ontwikkelen. Wij willen op zoek naar “doorbraakinvesteringen” op dit terrein zodat we andere stakeholders (Rijk, Provincie, bedrijfsleven) hiervoor kunnen enthousiasmeren en aan De Bilt kunnen verbinden.
- wij willen een zogenaamde leegstandsverordening. Hiermee kunnen eigenaren van winkelgebieden meer onder druk gezet worden om werk te maken van het vinden van nieuwe huurders voor leegstaande winkels. Wij willen geregeld hebben dat de gemeente in het uiterste geval ook zelf huurders mag zoeken voor leegstaande winkels en dat als een vastgoedeigenaar niet meewerkt dat uiteindelijk een boete volgt. De leegstand blijft in onze ogen te lang aanhouden.
- de renovatie van de kwinkelier is voor ons erg belangrijk. We willen er streng op toezien dat de eigenaar van het winkelcentrum zich houdt aan de afspraken over renovatie houdt, dus voor 2030 de hele Kwinkelier gerenoveerd!

15. Betrokkenheid inwoners, dienstverlening, gemeentelijke organisatie

Dienstverlening en participatie moderniseren

De PvdA De Bilt vindt het essentieel dat wij inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen actief betrekken bij beleidsbeslissingen. Dat gebeurt nu al en dat willen we uitbouwen. Ook willen we de “eigen kracht” van de samenleving benutten: waar kunnen we taken overdragen als mensen dat willen, hoe moedigen we inwoners en organisaties aan om maatschappelijke taken op te pakken en hoe ondersteunen we dat als gemeente?

Wij vinden ook dat de gemeentelijke dienstverlening digitaler kan en mag, en dat de openingstijden en de wijze van verstrekking van de gemeentelijke producten meer toegesneden kan en mag worden op de wensen van onze inwoners.

Voorstellen:

- we ontwikkelen een visie en uitvoeringsplan op “ burgerparticipatie” waarbij we het gehele palet van informeren, raadplegen en participeren van inwoners, tot aan het overdragen van verantwoordelijkheden aan inwoners in beeld brengen en daar instrumenten voor ontwikkelen. Daarmee willen we bereiken dat het serieus nemen van belanghebbende inwoners beter geregeld wordt.
- we moderniseren de gemeentelijke dienstverlening door kritisch een afweging te maken tussen meer avond-openstelling / minder dag-openstelling, meer bezorgen van documenten / minder gebruik van de balie. Daarmee willen we bereiken dat de dienstverlening beter afgestemd is op de wensen van inwoners.
- tegelijkertijd doen we een check op de dienstverlening en informatievoorziening voor groepen die minder vaardig zijn met internet en/of de Nederlandse taal. We willen dat met deze groepen rekening gehouden wordt.
- er wordt al jaren in De Bilt gesproken over het vereenvoudigen van het aanvragen van vergunningen voor ondernemers en inwoners. Wij willen een eenmalige doorlichting van alle aanvraagprocedures met als doel deze te beperken tot het strikt noodzakelijke. Hiermee willen de administratieve lasten verminderen.

Bestuurlijke kracht De Bilt

Is onze gemeente een bestuurskrachtige gemeente en blijft dit ook zo? Deze vraag is van alle tijden. De PvdA De Bilt vindt het belangrijk na te blijven denken over onze

bestuurskracht: alleen op die manier realiseren we onze maatschappelijke opgaven, nu en in de toekomst, met inzet van eigen middelen en in samenwerking met andere partners.

De omgeving van onze gemeente staat bovendien ook niet stil. Recentelijk zijn de nieuwe gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Stichtse Vecht ontstaan. Vianen zal waarschijnlijk fuseren tot de gemeente Vijf Heerenlanden. Op het samenwerkingsvlak is het BRU opgeheven waarvoor het meer vrijblijvende U10 in de plaats is gekomen. Op het sociale domein (WMO, Jeugdzorg en Participatie) is recentelijk de regionale samenwerking vergroot.

Voorstel:

- wij heroriënteren ons op onze bestuurskracht: op welke terreinen willen we regionaal samenwerken en welke niet, en hoe reageren we op de fusies van andere gemeenten in onze directe omgeving? De PvdA De Bilt wil niet afwachten tot ons iets “overkomt” maar wij willen acteren vanuit onze eigen gemeentelijke belangen en visie

16. Financieel fundament

Bewoners hebben recht op een gemeente waar inkomsten en uitgaven duurzaam in evenwicht zijn. In onze ogen is de gemeente De Bilt een financieel gezonde gemeente. De PvdA De Bilt staat voor een financieel beleid met de volgende uitgangspunten:

- de woonlasten voor inwoners zijn niet hoger dan rond het provinciaal gemiddelde.
- inkomsten en uitgaven zijn duurzaam in evenwicht: we geven dus niet meer geld uit dan dat we binnen krijgen.
- het gemeentelijke spaargeld is van voldoende omvang om tegenslagen op te vangen. Tegelijkertijd hanteren we een realistisch risicoprofiel en potten niet onnodig belastinggeld op vanwege een opgeblazen risicoprofiel
- we gaan behoedzaam om met de beschikbare overheidsmiddelen: een sterke budgetdiscipline, sturen op gestelde doelen en terughoudendheid met betrekking tot het aangaan van risico's.

Concrete voorstellen:

- het college heeft onnodig allerlei instellingen (stichting Mens, sportverenigingen, Muziekschool, Bibliotheek, vrijwilligersorganisaties) gekort met 7%. Nu duidelijk is dat de gemeente financieel ruimte heeft, is er alle aanleiding om deze korting terug te draaien.
- de gemeente brengt elk jaar een 'begrotingswijzer' uit waarmee we aan onze inwoners op een transparante wijze duidelijk maken waar het gemeenschapsgeld aan uitgegeven wordt en waarom.
- bij grote beleidsmatige beslissingen of investeringen stellen we een "maatschappelijke business case" op. Hiermee maken we nadrukkelijk inzichtelijk wat iets kost, wat het maatschappelijk voordeel is, wat de risico's zijn en wat er gebeurt als we niks doen. Hiermee willen we bereiken dat het afwegen van uitgaven en maatschappelijke opbrengsten gelijkwaardig afgewogen worden.